СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIII. Ч. 55. Джерзи Сіті, Н. Дж., понеділок, 9. марта, 1925. VOL. XXXIII. No. 55. Jersey City, N. J., Monday, March 9, 1925. THREE CENT.

Три невдачі прогибіції в конґресі.

ВАШИНҐТОН, 6. марта. — Підчас сесії конґресу, що лишень що покінчилася, прихильники прогибіції потерпіли три невдачі.

Внесли вони були наперед проект Кремтона, після котрого прогибіцію малося перенести з департаменту скарбу та віддати независимому відділови уряду. Сенатор Стерлинґ побивався всіми силами за його ухваленнем, але сенат спротивився проектови.

Внесено було опісля проект закона, після котрого малося переступства прогибіційного закона карати не лишень гривною, але й вязницею. Судовий комітет сенату прихилився до сього проекту, але в повній палаті він стрінувся з опозицією, як лишень розійшлася чутка, що президент є проти нього.

Наконець внесено було проект закона, щоби відсилати (депортувати) зі Злучених Держав усіх емігрантів, що допустилися проступства проти прогибіційного закона. Проти сього проекту теж піднялася опозиція; закидувано йому, що се є клясове законодавство, себто звернене проти одної кляси людий, що він не дає належитої охорони свобід приватної людини та що він занадто радикальний. І сей проект упав теж.

ДОС І СЕНАТ У ЗГОДІ.

ВАШИНҐТОН, 6. марта. — Сенат відбув нині коротку сесію й зараз відложив засіданнє на завтра, щоби приготовити для слідуючого конґресу справу затверджения Ворена на уряд ґенерального прокуратора.

На засіданнє прийшла повна ґалерія гостий, сподіючися видно сцен межи Досом а сенаторами, та сенат радив серед найбільшої згоди.

ПІМСТИЛИСЯ НА ҐЕНЕРАЛІ.

ВАШИНҐТОН, 6. марта. — Ґенерала Мичела, котрий виступав перед конґресом з критикою військових урядників та побивався за розвиненнем летничого відділу американської фльоти й армії, здеґрадовано до ранґи полковника. Мичел каже, що деґрадація не відстрашує його від дальшої аґітації проти великих а непотрібних военних кораблів, а за потрібними літаками.

ЧЛЕНИ КОНҐРЕСУ НА МАНЕВРАХ ФЛЬОТИ.

ВАШИНҐТОН, 6. марта. — Команда фльоти запросила членів конґресу, взяти участь в маневрах великої ескадри Атлянтійського Океану, де будуть робити спеціяльні проби, з тим, на стільки літаки сильнійші в модерній битві від великих панцирних кораблів. Сі маневри вже почалися здовж береґів Верджінії.

СПЕЦІЯЛЬНОЇ СЕСІЇ КОНҐРЕСУ НЕ БУДЕ.

ВАШИНҐТОН, 6. марта. — Президент дав до зрозуміння, що він не бачить причин скликати надзвичайну сесію нового конґресу. Хиба якби сталося щось надзвичайного, мігби президент скликати надзвичайну сесію в місяци грудни сього року.

ВЗИВАЮТЬ БУВШОГО МІНІСТРА НА ПРОЦЕС.

ЕЛЬ ПАСО, Тексас, 6. марта. А. Б. Фол, бувший міністер внутрішних справ у кабінеті президента Гардинґа, дістав нині завізванне ставитися яко свідок на процес у справі винайму федеральних нафтових теренів приватним підприємцям.

Сей процес почнеться в місті Шейні, в стейті Вайоминґу, в слідуючий понеділок. Головним пізваним у ньому виступає нафтяр Гарі Синклер. Сей замовив уже в одному готели для своїх товаришів і приятелів 40 комнат.

ЗНОВА НЕЩАСНІ ВИПАДКИ ВІД ҐАЗУ.

НЮ ЙОРК, 6. марта. — Наслідком необережного обходження з ґазом погибло нині в місті 4 особи. Шість других осіб вдалося лікарям вратувати при помочи машин до штучного віддихання.

Межи жертвами ґазу є Чарлз Куні, 18-літний іміґрант, що лишень позавчора приїхав з Ірляндії та замешкав у своєї тітки. Тета пішла на велико-піснє богослуження, як Чарлз ще спав. Коли вона вернула з церкви, хлопчина вже був задушився ґазом, що виходив з напів отвореного ґазового курка.

ХОЧУТЬ ЗНОВА ЧИСТИТИ НЮ ЙОРК.

НЮ ЙОРК, 6. марта. — Еморі Р. Ракнер, новий федеральний прокуратор на нюйорський округ, завзявся вичистити Ню Йорк зі салунів. В тій цїли має він домагатися становлення спеціяльного судді для суджения лишень прогибіційних проступків та звести до купи прогибіційні відділи поліції та прогибіційних урядників департаменту скарбу.

ПРОГРАМА

XVI. ГОЛОВНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

КОТРА ВІДБУДЕСЯ

почавши від 6-го квітня 1925 р.

в Seneca Hotel, Rochester, N. Y.

В понеділок, 6-го квітня 1925 р. о год. 8-ій рано відправиться торжественна Служба Божа а відтак панахида за померших членів У. Н. Союза, в Укр. гр.-кат. Церкві в Рочестер, Н. Й.

На Богослужение обовязані явитися всі Головні Урядники У. Н. Союза і всі Вп. Делеґатки і Делеґати.

Точно о год. 1-шій по полудни, всі Гол. Урядники і всі Вп. Делеґати і Делеґатки, мають явитися в конвенційній гали в висше названім готели, де розпічнуться конвенційні наради після слідуючого порядку:

1. Отворенне Конвенції Головним Предсідателем У. Н. Союза.
2. Справозданне Верифікаційної Комісії.
3. Вибір Предсідателя Конвенції, двох Заступників і двох Секретарів.
4. Вибір отсих Комісій:
   а) Комісія Просьб і Скарг з 5-х членів.
   б) Комісія Виборча з 5-ох членів для переведення вибору Головного Уряду У. Н. Союза.
   в) Комісія Пресова з 3-ох членів, для інформовання місцевої Преси дотично Ковенції і Організації.
5. Справозданя Гол. Урядників У. Н. С.:
   Справозданне Головного Предсідателя;
   " " Містопредсідателя.
   " " Містопредсідательки
   " " Рекорд. Секретаря
   " " Фінанс. Секретаря
   " " Касієра
   " Менаджера Свободи
   " Редакційного Комітету
   " Головної Контрольної Комісії.
6. Справозданне Шконтруючої Комісії.
7. Дискусія над справозданнями.
8. Справозданне Статутової Комісії, дискусія і ухвали.
9. Назначенне висоти бондів і платні Головного Уряду.
10. Вибір Головного Уряду.
11. Справа Органу Свободи.
12. Справозданне Комісії Просьб і Скарг, дискусія і ухвали.
13. Внесення і ухвали для добра Організації.
14. Назначенне місця на слідуючу Конвенцію У. Н. Союза.
15. Замкнене Конвенції.

Дано в Джерзи Сіті, Н. Дж., дня 15-го лютого 1925 р.

ЗА ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗА:

С. ЯДЛЮВСЬКИЙ, Головний Предсідатель.
І. КАШТАНЮК, Гол. Рек. Секретар.
Р. СЛОБОДЯН, Гол. Фін. Секретар.
В. ЛЕВЧИК, Головний Касієр.

ВЕДЕ БИЗНЕС З ВЯЗНИЦІ.

Болтимор, Меріленд, 6. марта. — Поліція розвела слідство над бизнесом при помочи листів, який розвів з місцевої вязниці Берт М. Морґан. Слідство розкрило, що Морґан, котрий відбуває в вязниці пару літ тішиться там спеціяльними правами. Він може висилати з вязниці листи, які не переходять через звичайну контролю дирекції, може вживати других вязників до переписування для нього адрес, він навіть вніс з вязниці позов о розвід від своєї жінки. Поліція думає, що вона попала на слід великого хабарства.

ВІДДАЮТЬ УРЯДОВУ ПОЧЕСТЬ ПЕРШОМУ НІМЕЦЬКОМУ ПРЕЗИДЕНТОВИ.

Вашинґтон, 6. марта. — Президент Кулидж та весь його міністерський кабінет узяли нині участь в богослуженню за Ебертом, першим президентом німецької републики. Богослужение відбулося в одній лютеранській церкві, а замовили його на спілку американський департамент стейту та німецька амбасада.

ПІД ЗАМІТОМ ШПІОНАЖІ.

Варшавські часописи повідомляють, що в селі Прозорки Десненського повіту арештовано місцевого війта і вчителя Щенеровича, під замітом шпіонажі в користь совітів.

СМЕРТЬ ВІД МУНШАЙНУ.

Кінсберг, Ню Дж., 6. Марта. — Два хлопці зайшовши до одного порожного дому, найшли там тіло Чарлза Брайєна, місцевого горожанина. Розведене поліцією слідство виказало, що Брейн помер запившися в домі одних зі своїх знакомих. Поліція впала до дому сих знакомих і найшла дві малі машини до варення горівки. Вона арештувала двоє людий, яких вон обжаловує за спричиненнє смерти Брайєна кепською горівкою.

ВИБУХ У КОПАЛЬНИ.

Спринґфілд, Илинойс, 6. марта. — В копальни вугля „Пібоді Ковл Майн Н. 52", в Ривертон случився вибух чорного диму („курявка"). Від вибуху, коло сто робітників втратило притомність. З того числа треба було відставити до шпиталю 18 людей. Богато других лічено по домах. Втрати в життю не було.

ЗА ФАЛШИВЕ АРЕШТОВАНЄ.

Ню, Йорк, 5. марта. — Лава присяжних суддів, адвокатови Стернови 1,250 долярів відшкодовання за те, що його арештовано безправно за невідповідне поведенне. Відшкодованне має заплатити заряд театру, котрий казав поліції арештувати Стерна.

ПРОБНЕ ПОДРУЖА ДОЗВОЛЕНЕ ЗАКОНОМ?

Ню Йорк, 6. марта Нюйорський стейтовий ґенеральний прокуратор виступив з публичним осудом теперішного стейтового подружого закона. Він каже, що стейт дозваляючи видавати дітям лайсенси на подружа, а відтак дозваляючи їм уневажнювати подружа тим самим дозваляє заключати подружа на пробу.

РОЗДІЛ ЦЕРКВИ ВІД ДЕРЖАВИ.

Партія народніх соціялістів виступила з жаданням як найскорійшого розділу церкви від держави. Чеське правительство переговорює в тій справі з Папським престолом.

АВТОНОМІЯ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

Дня 4. лютого на засіданню конституційної комісії приділено послови Недзялковському реферат над населеннем ППС. у справі „автономії" для Східної Галичини.

„УКРАЇНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ"

З Варшави звідомляють: В політичних колах звернула увагу конференція між мін. Тугутом, Левенґерцом і Цолем. Конференція торкалась українського університету.

Безпартійні делеґати з України критикують большевицьке правительство.

ТИФЛІС, столиця Грузії, Кавказ, 6. березня. — На всеросійському („федеральному") зїзді советів сьогодня представники большевицького уряду здавали звіт про внутрішню політику і положенне.

Із сеї нагоди большевицькі урядовці вперве почули критику своєї політики і діяльности.

Безпартійні делеґати з України перші заявили невдоволеннє українських селян з ратункових запоряджень уряду після торічного неврожаю, кажучи, що ратункова акція була невистарчаюча та що допомог відповідно не розділено.

Голова „совнаркома" (совета народніх комісарів) Риков у відповідь делеґатам з України подав потрібний виказ допомог збіжем, які видано для України, і зазначив, що наслідком тих допомог засіви в околицях неврожаю збільшаться на 15%. Він додав, що радо витає критику, бо правительство хотіло-б знати настрій народу, і тому навіть жалує, що нема більше голосів критики.

Вкінці Риков апелював до селянства, щоби взяло масово участь в сільських советах і само правило собою на місцях.

ЮНІЇ І ПАРТІЯ ПРАЦІ.

ЛОНДОН, 6. березня. — На основі била (законопроєкта) з 1913 року юнії в Анґлії мають право стягати від своїх членів вкладки для політичної орґанізації, Партії Праці.

Через те, кажуть консерватисти, робітники, котрі є консерватистами або ліберaлами, мусять яко юнійні робітники своїми грішми також підпирати Партію Праці, яка яко соціялістична противна їх поглядам. Длятого консервативні посли внесли тепер в парляменті новий бил, по якому до Партії Праці платили-б лище ті члени юній, котрі заявляють про се управі юній на писмі. Сим робом були-б увільнені від примусових вкладок для Партії Праці робітники консерватисти і ліберали.

Сей законопроєкт міг перейти, але нині заявився в парляменті премієр Болдвин за покиненнем сього била і палата громад приняла його внесеннє.

ТРІЩАТЬ „ГРАНИЦІ" ПОЛЬЩІ.

ПАРИЖ, 6. березня. — Польща занепокоїлась таки надобре анґлійсько-французькими переговорами у справі забезпечення границь Франції над Реном.

Сюди приїхав польський міністер заграничних справ ґраф Скршинський на переговори з премієром Ерріотом. Він просить його, щоб Франція ніколи не відкинула справи Польщі у переговорах з Анґлією, але щоб настоювала також на забезпеченнє польських західних границь (з Німеччиною).

Відсі Скршинський поїде до Женеви на дальші переговори з аліянтами підчас сесії Ради Ліґи Народів.

Поляки побиваються за цілостю теперішніх „границь" Польщі, але не всі аліянтські політики годяться із сим поглядом, вважаючи, що для Поляків важнійша справа істновання Польщі і польського народу аніж теперішніх „границь" Польщі.

ФРАНЦІЯ І ПОЛЬЩА.

ПАРИЖ, 6. березня. — Премієр Ерріо зясував сьогодня на засіданню французького кабінету плян Німеччини про забезпеченнє границь Франції, в якому міститься, і домаганнє звороту Німеччині німецьких земель, які дістала Польща.

Деякі міністри були за сим пляном, кажучи, що Франція не може в безпечність обороняти цілість теперішньої Польщі. Одначе і вони не радкі віддавали Німеччині забрані їй східні землі, бо, як кажуть, се був би зачаток ревізії і зміни версайського мирового договору.

ВИБУХ У ФАБРИЦІ ПОРОХУ.

БЕРЛІН, 5. березня. — У фабриці стрільного пороху Вестфалієн-Анґальт недалеко Гуттенверк вибухла експльозія, в якій згинуло 10 осіб, а 30 одержало тяжкі рани. Жертви вибуху переважно женщини.

Вибух було чути далеко в околиці.

НОВИЙ ТУРЕЦЬКИЙ КАБІНЕТ.

ЛОНДОН, 5. березня. — Сюди повідомляють з Царгорода, в Туреччині, що новий турецький кабінет склав Ісмет паша.

Він покликав Тевфіка Рушдія пашу на міністра закордонних справ, Редеба бея на міністра війни і Гасана на міністра скарбу. На інших місцях остались давні міністри.

СТИХІЯ.

Шевченко...

Не знаю як, хто, коли-ж я беручи в руки „Кобзаря", щоб з якоїсь нагоди написати кілька слів про нього до часопису, чи просто в тисячний може, раз за [illegible] потребу, припасти спрагливими устами, до живущого цілющого джерела напитись і морально оздоровіти, — коли кажу, беру в руки тую вічну книгу, я почуваю ніби стою на березі великого моря, що в глибинах своїх відбиває і день і ніч, і сонце, і зорі, і блакить неба й грізну тучу з її блискавицями. І бачиш його то спокійним, лагідним, як тихий світ невечірній — коли порив зрадливого вітру не торкається дзеркалової поверхні його, коли воно легко дихає велитенським лоном, „бо все добро есть", і раптом погляд упаде в безодню його в саму його душу, і відчуваєш уже, як грізно здіймаються страшні бурзуни і кидають виклик охмареним небесам, і кличуть на бій за те, що покрили сонце, той невечірній світ, теє джерело життя, правди й краси. І твоя душа нуртує, захоплює дух, пориває до бою за звічнє джерело правди...

Перегортаючи збірник поезій инших наших мистців слова, я сего не відчуваю, хоч форма багатьох із них далеко перейшла безпретенсійний склад Шевченка й дорівнює розрахованим на найвибагливійший смак модерним европейським творам.

Пригадаю в передвоєнні часи вийшла надзвичайно красна — і зверху і в середині —збірка поезій славного поета нашого Миколи Вороного, п. з. „В сяйві мрій", вид. мистецького часопису „Сяйво". Діставши в подарунок авторський примірник, я жадібно накинувся на збірку і пережив неодну годину найсолодшої потіхи. Але мимохіть химерні думки посіли мою голову після прочитання чудових, як золота мережка, як рожевий сон, натхнених строф.

— Ну, що? Як тобі? — спитав мене якось автор, угледівши на моїм столі свою книжку.

— Чудово,! Я в захваті, — відповів я йому. — Збірка матиме великий успіх... Але...

— Що — але? насторожився автор.

По хвилині роздумування я відповів, або скорше спитав:

— Скажи мені будь ласка, що се значить... Читаю я, нпр., твої, Олесеві, Чупринчині й т. д. поезії, дуже часто бездоганні й по формі й по змісту, дістаю величезну артистичну насолоду і втіху, бож то є правдива краса, якою можемо пишатися перед чужинцями. Але з зовсім иншим почуттем перечитую я поезії Шевченка. Ні твої, ні Олесеві, ні Чупринчині вірші не хапають мене так за серце, не хвилюють так, не запалюють і не поривають до чогось, як вірші „Кобзаря"? Чому я не можу дочитати до кінця, щоб спазми не здушили горла й не ринули рясні сльози з очей, таких простеньких річей, як, скажемо, „Мені однаково", „Огні горять" і т. д., не кажучи вже про такі більші річі, як „Кавказ", „Марія" і т.д.?

Поет на хвильку замислився, а потім відповідає, глибоко зітхнувши:

— Стихія, друже мій, стихія...

Більш нічого не додав. Та чи треба було?.. Сим словом схарактеризовано Шевченка всего у всій його величи і глибині.

Так, стихія, українська стихія: коли вже захопить, то всего, як гураган, як девятий бурун; коли потрясе, то вже до найтаємнійших глибин душі; коли запалить, то вже спалить, але огнем очищення від усяких скверни а заспокоїти — заспо- [illegible] тихий, невечір- [illegible]

Пригадую й ще один випадок характеристичний для наших „молодших". Се сталося майже в ті часи. Поволеньки, з паскудненьким смішком, з безсиленими, патайними потугами за всяку ціну, якось напаскудити „старим", злодійкувато й крадькома сходила на українськім літертурнім небосхилі футуристично блазенська зірка Михайла Семенка. Вийшов перший а трохи згодом і другий сіренький мізерний зшиток дурноверхих „футурапоез" сего „кверто-футуриста".

У всіх культурних народів молода ґенерація письменників і читачів, як відомо, завше вважає за свій найбільший обовязок навіть за свою повинність, ставитись до попередників, незалежно від того, чи подобаються їх твори, чи ні, з певним піететом, як до людей, що принесли до національної духової скарбниці свою більшу чи меншу лепту своїм натхненням. Се звичайно не виключає права критики, а також шукання нових шляхів і форм у мистецтві Але то в культурних народів.

У нас же, споневірених і пересякнутих московською отрутою, якось сего звичаю досі ще не витворилось. Натомісць наші „молоді" з більшою охотою наслідують симпатичну їм біблейську вдачу смішливого Ноєвого сина, беручи його делікатний вчинок з батьком за зразок для виявлення своїх глибоких почувань до своїх учителів.

„Мені зробилось так нудно,
Ніби зійшлись разом
Олесь, Чупринка і Вороний". —

—виспівує, напр., своїм чудовим віршом кверо-футурист Михайль Семенко в перших своїх брудних зошитах. І ви гадаете, що хоч один з його читачів поняв тому віри, ніби й справді його нудить від поезій наших ліпших мистців так, що про себе писати аж в такий спосіб треба? Аніскілечки! І кождий з читачів чудесно розумів тоді, що „дерзновенний" Михайль сам з насолодою чита й смакує кождого нового вірша наших поетів і саме йому його мізерну геростратську душу точить хробак скаженої заздрости до тих, до кого йому куцйй талант сягнути не в силі. І безрога злоститься, підкопує блює і шкирить ікла...

Нехай шановний читач дарує мені сей може несмачний екскурс у дореволюційне минуле але він потрібен для зрозуміння того випадку, про котрий отсе розповім.

У вже згаданих вище „футуро-поезах" нашого кверо бандита від української поезії зявилася, між иншими дивесами, така „поетична" заява:

„Топчу під ноги Кобзаря!.."

— Чи ти при певній памяти? —звернулися, прочитавши такий вибрик, до Михайля навіть його товариші.

— А хіба що? — відповів підхахикуючи футурист. — Нехай старі трохи показяться. Се я втнув, щоб подражнити наших старих.

Вам подобається, читачу, сей „футуристичний" спосіб зробити прикрість кому-небудь? Можна-ж було-б, здавалося, просто взяти й вилаяти тих „старих", коли вони вже засіли сіллю в оці, але-ж до чого тут Шевченків „Кобзар'.?

Та беручи на увагу те, що сказано про „Михайля" вище, ми здолаємо розгадати й сю хамову загадку. Справді, чого злобствує молодий футурист? За які такі Шевченкові провини він допускається нечуваного в українстві блюзнірства?

Але заглянувши ще глибше в саму суть справи, побачимо, що „провина" за Шевченком таки мається і то не мала. А провина ся — се його неперевежена велич, його недосяжність, безодня, глибина його творів, їх соняшна краса й що-

ТАРАС ШЕВЧЕНКО.

стихійність. Стихія — ось та непрощена Шевченкови нашими ворогами й нашими бездарами, нашими Геростратами, провина. Уявіть собі таку несправедливість: „сирота в ряднині", пастушок, попихач в дяківській „школі" — і нараз найбільший поет України, перед котрими падають ниць усі, кому доводиться пити з джерела кришталевого його натхненої Музи. А він же, Михайль Семенко, аж двох клясову школу скінчив, навіть якоїсь техніки, чи чогось там скоштував, бо-ж бачиш його якийсь час у „формі" з блискучими ґудзиками, — і ніхто на него не зважає, ніхто не хвалить!... Ну, звичайно з його страшенною до хоробливости заздрістю та шанолюбством, — геть Шевченка:

„Топчу під ноги Кобзаря!.." Щоб не забував отой телячий пастух слів Христових: „Не мечите бисера перед свиніями, да не попрут його ногами". А він же розсипав той коштовний бисер по всій Україні, та чимало з його зерен покотилося й по-за межі рідної землі, бо й там ясу воздають тому українському кріпакови - пастухови.

Що мій психольоґічний підход до душевного стану всіх отих Семенків, „ізригающих хулу на духа святого", правдивий, про се свідчить і дальша й сучасна „праця" того-ж таки Михайля. Він щоб звернути на себе увагу України й побороти свого запеклого ворога, Шевченка, і мертвопетлював (збірка його поез „Перо мертвопетлює") і ставить на височині котурни або по-босяцькому — задававсь („Перо задається"), і ще щось там витівав не памятаю, — нарешті поклав собі одним махом знищити ‚Кобзаря', видавши натомість свого „кобзаря" (вийшов торік у Київі) при допомозі большевицького Держвидату: киньте, мовляв, нарешті ви свого мужицького, та візьміть мого, — отсе„Кобзарь" так „Кобзарь" — плянетарний! Але добрі люди пізнавши за десять літ дуже добре, хто такий Михайль та його футуро-Кобзарь, не кинули й не взяли. А „товаріщ"-рецензент, оповістивши в „Більшовику", що виданий Держвидатом **Семенків „Кобзарь" лежить усім накладом на складі** і що навіть на коміс не хотять взяти його книгарні, бо **ніхто не купує**, вилаяв по московськи невдячних читачів.

Так скінчилась хоробливв витівка п. Семенка й так покарана була його манія величи. **А ‚Кобзар кирилівського пастуха, як був вічною книгою, так нею й зостався на віки й віки. Титан лишився титаном, а курдупель упав...**

[illegible]

гих — довгих років на чужині...

Всепожирающий, всенівелюючий без рідного оточення й обстановки час давно вже — поволеньки, але з неминучою безмилосердною конечністю нитка за ниткою, спогад за спогадом, риса за рисою — рве, ризвіює, стирає в душі еміґранта звязки з рідним краєм. Чужа стихія переможно вдерається, проникає в найсвятійше святих еміґрантської душі і творить там свою руїнницьку роботу денаціоналізації, спорожнюючи її від усего, що підносило тую душу над буденщиною, що примушувало її не спати, що будило її до подвигу. Еміґрант поступовно обертається в звичайного обивателя тої країни, куди завіяли його бурі й негоди недавних часів. Пройде ще час, і йому байдуже — хто він, чиїх батьків,себто на місці душі, що колись горіла безмірною любовію до рідного до українського, витвориться пустка, а в серці оселиться найстрашнійший ворог чинности, дії — байдужність.

Такі катаклізми в душі людській творить брак національної стихії, одірванність від ґрунту.

Се страхітте, се жах, але тільки тим, де свідомо, чи не свідомо незахотять, або просто забудуть відчинити двері душі своєї й свого серця для притоку рідної стихії, коли не безпосередно з рідної землі — що неможливо, то з того джерела глибокого, що зветься Шевченків „Кобзар".

„Світе тихий, краю милий",— пристрастним шепотом пророчих глаголів, як шелест леготу у темнім верхосвіттю, лине завше над тим, хто і в найтяжчі часи свого блукання на чужині, не розлучається з вічною для Українця книгою, —

Моя Україно!
За що тебе сплюндрували,
За що, мамо, гинеш?..

І спалахує завмерле в поневірянню серце огнем невгасимим, знову розгортається буйною любовію-мукою до занапащеної батьківщини, палають очі стискуються кулаки, і він вигнанець, навіть не маючи марної надії на поворот, повторює за пророком з невидимою тугою, яка ніколи не не вчухне вже в душі його:

Мені однаково, чи буду
Я жить в Україні, чи ні,
Чи хто забуде, чи згадає
Мене в снігу на чужині —
Однаковісінько мені!

— — — — — — — —

Та не однаково мені,
Як Україну злії люди
Присплять, лукаві, і в ночі
Її окраденую збудять...
Ох, не однаково мені!

Спасенні слова, бо в той момент, коли комусь із нас стане **однаково**, наступить кінець Українцеви: натомість людина-

[illegible]

що „валятиметься по світу", наступить не життє, повне змісту й сенсу, а огидливий маразм, прострація.

Страшно впасти у кайдани,
Умірать в неволі,
А ще гірше — спати, спати,
І спати на волі,
І заснути на вік-віки,
І сліду не кинуть
Ніякого: однаково —
Чи жив, чи загинув...

І геніяльний кріпак, пастух учить нас у своїх натхнених співах, що робити, щоб сего не сталося.

Свою Україну любіть,
Любіть її во время люте,
В останню тяжкую мінуту
За неї Господа моліть!..

Сам він подає невимовно прекрасний, навіть у своїй траґічности, приклад тієї глибокої, пристрастної любови,

Я так її, я так люблю
Мою Україну убогу,
Що прокляну святого Бога,
За неї душу погублю!

Воістину „ність больше сея любви"!.. А поряд з огневими закликами не забувати Батьківщини, Поет широкими блискучими мазками малює нам тую свою пасію, теє своє божество в усій її неземній красі, малює так, що мимоволі переходять перед нашими очима славне минуле наше, рідні картини села, міста річок, левад, степів безмежних, хвилястих ланів родючих, і ми не в силі втриматися, щоб не сконстатувати разом з поетом:

Немає другої Вкраїни,
Немає другого Дніпра!

Так говоримо ми, є за що жити, є за що вмірати. Поет трохи не все своє життє прожив на чужині та в неволі, але завше, не забуваючи ні на хвильку, носив у такім серці своїм прекрасний, осяйний образ рідого краю, рідної України, мучився й був мучений за неї („за Вкраїну його замучили колись"), то не вже-ж ми, що стоїмо вже на порозі її остачного визводення, забудемо її і, дивлячись на її теперішні муки під окупантами, скажемо в знесилі:

Однаковісінько мені?..

Ні, ми, що вже вкусили захвату боротьби за неї з віковомними її ворогами, за її волю й щастє, ми не забудемо її й на чужині, поки дотикаємося душею й серцем рідної стихії, гортаючи величну книгу українського пророка.

Тому саме й не піде ніхто з нас за наханбим до божевілля прикладом большевика - футуриста — топтати під ноги Кобзаря; бо-ж тим самим потопчемо в болото самих себе, своє славне давноминуле й своє безперечно, ще славнійше, майбутнє. Поки ми з Кобзарем, доти не загині на чужій нужині, ні при яких найтяжчих обставинах, наше людське я, доти не осквернимо образ Божий багном і не обернемося в якесь варшавське сміттє або в грязь Москви. Здаємо се останнє в повне право тим, хто черпає свою стихію з божевільних приписів пранцюватого большевицького пророка Леніна чи з єзуїтських казань польського ксьондза.

А проте — чулисьмо, що большевики лагодяться ніби-то поставити памятник і нашому Кобзареви. Не дуже віримо сій чутці, але, коли вона правдива, се свідчить про те, що навіть ці харцизи й бузувіри, ідучи супроти святих заповітів українського пророка, все-ж не можуть не повергтись ниць перед його величю. І коли собі большевик сего не зробив, а навпаки — „топче під ногами Кобзаря", то в сім дивного не богато: Хто-ж не знає, що свій хам більше чужого. Сам же Кобзар сказав про таких хрунів, що вони „гірше ката".

Не вмірає душа наша
Не вмірає воля,
І неситий не виоре
На дні моря поля!..

Так, не страшні ніякі небезпеки перекінчицтва, денаціоналізації тому, хто не розлучаеться з вічною книгою Шевченка і з неї черпає ту рідну стихію, якої позбавила його зрадлива доля, виперши на чужину.

Тим паче не годиться забувати про „Кобзаря" тому, хто має діти. Чим замінять батьки своїй дитині тую рідну обстановку й оточенне, в котрих зростала-б вона вдома, на Україні, і змалечку привчалася-б до рідної природи, до рідних людей, переймалася-би безмірною любовію до України? Нема чим замінити сего всего на чужині, і той, хто не дбає про національне, себто єдине, виховання своїх дітей, допустить,що душу і серце дитини поволеньки опанує, полонить чужа стихія і зробить з молодих синів чи дочок України або якихось покручів, або й зовсім чужинців.

Тому то й не треба забувати про той єдиний засіб, що може врятувати від сего. Насамперед нехай над дитячою колискою лунає рідна колисанка й рідня пісня, нехай уяву її плекає далі рідна казка, рідне оповіданне, а коли дитина починає мислити, дайте до рук її спочатку „Малого Кобзаря", а підростатиме — то й великого.

Позатим батьки можуть учити її яких хотять мов, яких хотять історій, літератур, то-що: вона вже сама дійде й до рідної історії, й до рідної літератури, й до всего українського, а всю душу й серце своє справить до рідного краю, до небаченої ще, але прекрасної України. Виростаючи на чужині, молодь наша через „Кобзаря" причаститься рідної стихії, огнево полюбить батьківщину й ніколи не зрадить її, як усякий правдивий Українець.

Таке виховниче, таке націонаціональне значінне невмірущої Шевченкової книги, його натхненого „Кобзаря". І коли я думаю над загадкою, над таємницею, — звідки саме походить і в чім криються ті його дивовижні чарти, „глаголом пекти серця людей", будити в них духа любови до рідного краю в яких хочете обставинах, запалювати їх до самопожертви за визволенне й щастє батьківщини й рідного народу, — коли, я замислююсь над усим сим, то завше встає в памяти єдина правдива характеристика поетичної творчости Шевченка, так дотепно висловлена Миколою Вороним в однім слові:

— Стихія, друже мій, стихія!..

С. Черкасенко.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ .75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

Молитва.

О, милий Боже України!
Не дай пропасти на чужині
В неволі вольним козакам!
І сором тут і сором там —
Вставать з чужої домовини,
На суд Твій праведній прийти,
В залізах руки принести
І перед всіми у кайданах
Стать козакові!

Т. Шевченко.

Я свою пю,
А не кров людськую.

Пішлем думу аж до Бога,
Його розпитати:
Чи довго ще на сім світі
Катам панувати?

Чи ще митарство?Чи вже буде?
Буде, буде, бо холодно, —
Мороз розум будить.

Кругом неправда і неволя,
Народ замучений мовчить.

Якби ви вчились так як треба,
То й мудрість була би своя;
А то залізете на небо:
„І ми — не ми, і я — не я!
І все те бачив, все те знаю:
Немає пекла ані раю,
Немає й Бога тілько я,
Та куций Німець узловатий,
А більш нічого".

Доборолась Україна
До самого краю:
Гірше Ляха свої діти
Її розпинають.

Дуріть дітий
І брата сліпого,
Дуріть себе, чужих людий,
Та не дуріть Бога!
Бо в день радости над вами
Розпадеться кара.

Котляревському.

(Писано тому 87 літ).

Праведная душе, прийми мою мову,
Немудру та щиру, — прийми, привітай!
Не кинь сиротою, як кинув діброви,
Прилини до мене хоч на одно слово,
Та про Україну мені заспівай!
Нехай усміхнеться душа на чужині,
Хоч раз усміхнеться, дивлючись, як ти
Всю славу козацьку, за словом единим,
Переніс в убогу хату сироти.
Прилинь, сизий орле, бо я одинокий
Сирота у світі, в чужому краю;
Дивлюся на море широке, глибоке,
Поплив би на той бік, — човна не дають.

Т. Шевченко.

Тарас Шевченко.

НЕДОЛЮ СПІВАЮ КОЗАЦЬКОГО КРАЮ.

(З Гайдамаків).

—o—

Ще день Україну катували
Ляхи скажені; ще один
Один останній сумували
І Україна і Чигрин.
І той минув, день Маковія,
Велике свято в Україні,
Минув, — і Лях і Жидовин
Горілки, крови упивались,
Кляли схизмата, розпинали;
Кляли, що нічого вже взять.
А Гайдамаки мовчки ждали,
Поки поганці ляжуть спать.
Лягли і в голови не клали,
Що вже їм завтра не вставать,
Ляхи заснули, а Іюди
Ще лічать гроші, уночі
Без світла лічать бариші,
Щоб не побачили злі люди.
І ті на золото лягли
І сном нечистим задрімали.

Дрімають, на віки бодай задрімали!
А тимчасом місяць пливе оглядать
І небо і зорі і землю і море,
Та глянуть на люди, що вони мото- [рять,
Щоб Богові вранці тее росказать.

— — — — — — — — —

Недолю співаю козацького краю.

Слухайте-ж, щоб дітям потім роска- [зать;
Щоб і діти знали, внукам росказали,
Як козаки шляхту тяжко покарали
За те, що не вміла в добрі панувать.

— — — — — — — — —

Гомоніла Україна,
Довго гомоніла,
Довго-довго кров степами
Текла червоніла.
І день і ніч гвалт, гармати;
Земля стогне, гнеться.
Сумно, страшно, а згадаєш —
Серце усміхнеться.

Місяцю мій ясний! З високого неба
Сховайся за гору, бо світу не треба.
Страшно тобі буде, хоч ти й бачив [Рось
І Альту і Сену. І там розлилось,
Не знать защо, крови широкеє море.
А тепер що буде? Сховайся-ж за го- [ри.
Сховайся, мій друже, щоб не дове- [лось
На старість заплакать.

— — — — — — — — —

Ой Дніпре мій, Дніпре, широкий та [дужий!
Богато ти, батьку, у море носив
Козацької крови! Ще понесеш, дру- [же!
Червонив ти синє, та не напоїв.
А сю ніч упеться. Пекельнее свято
По всій Україні сю ніч зареве.
Потече богато, богато, богато
Шляхетської крови. Козак оживе.

Оживуть гетьмани в золотім жупані,
Прокинеться доля, козак заспіва:
„Ні Жида ні Ляха". А в степах Укра- [їни —
Дай, то, Боже милий, блисне булава.

— — — — — — — — —

Задзвонили в усі дзвони
По всій Україні.
Закричали Гайдамаки:
„Гине шляхта, гине!
Гине шляхта. Погуляєм
Та хмару нагрієм!"

— — — — — — — — —

До самої ночі Ляхів мордували.
Душі не осталось. А Ґонта кричить:
Де ви людоїди? Де ви поховались?

— — — — — — — — —

„Гуляйте, сини!
Пийте, поки петься! Бийте, поки [беться!"
Залізняк гукає.

— — — — — — — — —

Погуляли Гайдамаки,
Добре погуляли.
Трохи не рік шляхетською
Кровю напували
Україну, тай замовкли.
Ножі пощербили.
Нема Ґонти, нема йому
Хреста ні могили.
Буйні вітри розмахали
Попіл Гайдамаки.
І нікому помолитись,
Нікому заплакать.

———

Шевченко й Москалі.

———

Не маю тут на увазі подати шановним читачам вичерпуючу розправу на тему Шевченкових взаємовідносин з його московськими приятелями й ворогами. Всякий може довідатись про се з кождої докладнійшої біоґрафії нашого Поета.

Нас цікавить инше, а саме — той момент у поглядах сучасних нам Москалів, коли вони в пориву запеклої зненависти до всего українського, в пориву неґації в українстві чогось істотного, позитивного, доброго, визначного, неґації взагалі чогось вартісного, — завше стають, отетерівши перед величною постаттю Шевченка, як теля перед новими ворітьми, й не знають, що сказати. Навіть вони, всесвітні облудники, навіть їх московське нахабство й самопевність та зневага до слабшого підгортають хвоста перед явищем, рівного котрому нема в історії людства, і вони не дешево-б заплатили, щоб його не було. Неґуючи нашу історію, наше минуле, не визнаючи новійших досягнень у сфері духового життя Українців (не кажу вже про політичні досягнення, про змагання до самостійности, — про се вони й чути не хотять), Москалі не в силі знеґувати Шевченка.

Та Москаль не був би Москалем, коли-б та не пустив у діло й тут свого прадавнього крутійства й облуди. Він добре розуміє, що Шевченко — се символ України, її душа, її стихія, що визнати Шевченка, як щось не своє, се значить — визнати окремішність України, її народу, її культури й т. д. І Москаль набирається нечуваної безличности і просто перед усим світом заявляє, навіть не червоніючи, що „Шевченка — ета русскій... собственна малорусскій (какая разніца!) пает... только што пісал на маларусском наречії", себ-то наш добродій намагається звести ролю ґенія на ролю, скажемо, провансальського народного поета Містраля. Як Французи вважають Містраля за французького поета, так Москалі хотіли-б, щоб усі, забувши про зненавиджену ними Україну, вважали й Шевченка за поета московського, що писав на „провінціальном наречії".

Не заглиблюючись в історію сієї московської облуди (її так само може простежити читач по докладній біоґрафії Шевченка), я наведу лише кілька випадків тої московської безличности, що лишила мені память пізнійших часів.

В кінці 90-х років минулого століття дуже популярною книгою між російською шкільною молодю була „Історія новѣйшей літератури", А. Скабічевського. В ній, між иншим, уміщено було й нашого Поета — портрет і коротку характеристику, — але де? Між треторядними московськими, т. зв: „народними", поетами (А. Кольцов, І. Нікітін, С. Дрожжін то-що) себ-то „сопричислено" було його до московських провінціональних співців. В початку сего століття, в одному з московських збірників — „Портрети русскіх пісателей", Ігнатовича — так само можна було знайти портрет і короteньку характеристику Т. Шевченка на тім самім місці, що і в Скабічевського. Инших подібних видань тепер не памятаю, хоч вони, безперечно, були і трактували велич нашого Ґенія, як і згадані. Сказати, що й Скабічевський і Ігнатович оцінювали Поета, не знаючи його великих творів („Кавказ", „Сон", „Марія", „Великий Льох", „Царі" то-що), а користуючись лише відомим, переполовиненим московською цензурою, виданням „Київської Старини", — сказати таке було-б у найвищій мірі наївним, бо навіть люди далекі від уських літературних матеріялів і джерел, мали часто тії, заборонені цензурою твори Шевченка в списках, що переходили з рук до рук; само собою, що історики літератури, вже з самого свого фахового обовязку, мусіли читати й оцінити ті натхнені твори, вартости недорівняної в історії літератур ріжних народів.

Тим паче знав про них, нпр., п. А. Яблоновський, який ще недавно, вихвалюючи на сторінках „Руля" „русскую культуру", сопричислив і нашого Поета до „русскіх пісателей". І отож, не вважаючи на сее все, Т. Шевченко — поет московський та ще й народний, себ-то щось так собі — ні се, ні те, якась ніби оздоба у великій московській літературі.

Виходить — і се безперечно — що тут не невинна непоінформованість, а свідома, певна, ґрунтовно обміркована система — вибити з під Українців підвалину їхнього відродження, звести на нівець, на загладу цілу багатоміліонову націю втопивши її „в русском море", мовляв Пушкин.

Даремні, смішні потуги, та ще після всего, що сталося в останнє десятиліттє!

Варто лише взяти невмірущого „Кобзаря", щоб одразу-ж побачити, яка глибока безодня відділяє нашого Ґенія від Московщини. Не говоритимемо вже про „наречіе", яким писав наш Велитень, не згадувати-мемо навіть його, вилитої соком нервів і кровю серця, зненависти до московських царів та їх посіпак на Україні й по-за нею взагалі, а візьмемо лише суцільний, міцний, як криця, з молодих літ усталений і до смерти донесений непорушним, незмінним величний світогляд Шевченка й його погляди на ролю Московщини в історії України.

Коли стати на позицію московських письмеників, то треба приняти й їхні теревені про те, що Шевченко „русскій поет", себ-то що він, так само, як і „русскіе поети" — всі без винятку — закоханий у велич російської державности, що він, як і вони визнає за нормальне політичний стан сучасної йому України, себ-до визнає за Пушкіним, що „славянскіе ручьі" мусять злитися в „русском море", що Росія конче повинна займати територію „от фінскіх хладних скал до пламенной Колхіди" (Закавказзе) і т. д., і т. д.

Розгортаємо „Кобзаря" й одразу надибуємо:

„Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте
І вражою злою кровю
Волю окропіте!..."

Отже політичний стан України в межах Росії — се, на думку Шевченка, кайдани, Москаль — ворог, окремішність України — се воля. Щоб здійснити сю волю, поет не бачить иншого способу, як крівава боротьба з Москалями.

Гарний мені „русскій поет" та ще й „народний", що всим запалом свого великого серця кличе земляків різати тих „русскіх"!

Се-ж тільки один найяскравійший приклад, і доказ „русскости" Шевченка, приклад, заперечувати який може лише така безлична, нахабна й брехлива бестія, як Москаль.

Підемо далі.

Саме тепер московська еміґрація, без ріжниці партійної приналежности, врочисто святкує двохсотлітні роковини смерти свого „преобразователя Россії". Звичайно — Урра! і „гром победи раздавайся"! Дим кадильний і славословія...

Бо таки й є за що Москалеви пошанувати свого колишнього ґенія, нехай пянюгу, нехай дикуна, а все-ж таки творця нової Росії. І їх мусимо зрозуміти, як би се не було боляче для нашого патріотичного серця, бо-ж мусимо признатись, що Україна досі споневірена тому, що не мала свого Петра, а здебільшого лише Петриків*). Всі „русскіе поети" від часів того Петра й до революції, коли згадували про великого російського царя, то лише зі славословіями. Отже й Шевченко, як „русскій поет", повинен був-би здавалося, впасти ниць перед величчю Петра Великого.

Аж тут і виходить „заковика", та ще й не аби-яка. „Русскій поет" Шевченко плювати хотів на велич Росії, а тим паче на того, хто спричинився в найбільшій мірі до сего коштом і стражданнями рідної Поетови України. Ні до кого на світі, навіть до свого особистого ворога й мучителя, царя Миколи, Шевченко не відчував такої гострої, запеклої зненависти й зневаги, як до сего великого ката України, що „розпинав нашу Україну", та ще до другої „великої", перед якою теж моляться „русскіе поети", — перед тією „Вторую, що доконала Вдову-Сиротину", — обоє, інтересах єдиної неділимої. У нашого Поета немає тих слів прокляття й ганьби, котрими-б він не затаврував сі дві, найулюбленійші „русскімі поетами" і взагалі Москалями, постаті, чи то писав він на „русском язике" чи на „малороссійском наречії".

Всю-ж свою зненависть до сих Великих для Москалів вилив Шевченко в своїх високо натхнених, пломінних поемах — „Сон" (У всякого своя доля), „Великих Льох", „Суботів"... Як найкращий, найдорозший син свого народу, України, у великих для „русскіх поетов" ділах їх деспотів Шевченко вбачав лише одно: неволю й муки для рідного краю й народу.

Кати, кати, людоїди!
Наїлись обоє,
Накралися!...

І устами великомученика гетьмана, Павла Полуботка, Поет таврує великого царя так, що, коли-б „русскіе поети" своїми писаннями про Шевченка не мали на думці одурачити „малоросов", то відхрестилися-б від „русскаго народнаго поета Шевченкі" руками й ногами. Ось, напр., які славословія воспіває наш Поет великому Петрови:

Царю проклятий, несситий,
Гаспиде лукавий!
Що ти зробив з козаками?
Болота засипав
Благородними кістками!
Поставив столицю
На їх трупах катованих
І в темній темниці
Мене, вольного гетьмана,
Голодом замучив

У кайданах!... Царю, царю!
І Бог не розлучить
Нас з тобою: кайданами
Скований зо мною
На вік-віки...

Українську душу тяжко карає Господь, на думку Поета, вже за те тільки, що вона за життя свого на землі годила ворогови,

Що цареви московському
Коня напоїла,

може навіть не знаючи, що то той самий Великий; або й за те, що вона глянула й усміхнулась до тієї Великої, не знаючи,

Що тая цариця —
Лютий ворог України,
Голодна вовчиця.

Коли-б московські історики літературні були чеснійшими і писали свою історію правдиво, не підбиваючи політичною брехнею, то, прочитавши, сі характеристики, дані Шевченком їхнім Великим, ніколи-б не зважились називати його „русскім поетом", бо в думках, у змаганнях, у політичнім світогляді, взагалі у всьому, у Шевченка нема ані зерна чогось спільного з ними і з „русскімі поетамі". Навпаки: Шевченко — лютий ворог усего специфічно московського, бож у ґрунті його лежить повна неґація всего українського, себто того, до чого прихилявся він усим серцем і душею й великим Пророком чого був він через усе своє страждене життє. Москалі не могли зробити більшої образи величній памяти Поета, а також і всім нам, тим, що зважилися назвати його „русскім поетом".

Адже найрусійший з „русскіх поетов", А. Пушкін, співає про Петра й Катерину так, як і взагалі всі Москалі, — а Шевченко?... Ми вже бачили. Пушкін мислить Росію „от фінскіх хладних скал до пламенной Колхіди", як і всі Москалі, не виключаючи навіть московських большевиків, — а Шевченко що думає про тую „Колхіду"? Невже тим, що прилучають Шевченка до „русскіх поетов", не довелося читати його власної „Колхіди" — його недорівняного „Кавказу", в котрім він з огневим сарказмом вивертає московську неситу душу, обікрасти, загладити?... Що-ж тоді „русскаго" знайшли вони в нашім Кобзарі... Чи не те, що Поет всіми фібрами душі своєї зневажав, ставився з глибоким призирством і проклинав огневим словом своїм, родженим у святім гніві, тих, хто цурався свого рідного, українського, й намагався причаститись тієї хваленої „русской культури"?... Чи може те, що Поет ніколи не забував про темноту, яку сіяв Москаль серед українського народу, культурнійшого за себе, — не забував, болів завше серцем і, не будучи жадним педаґоґом, склав перед смертю український буквар для народу, аби одвернути його від московської отрути?

Ні, коли хто був з Українців найменше „русскім", себ-то Москалем, то се Тарас Шевченко! І нам лишається тільки побажати, щоб усі ми і наші діти стали такими „русскімі", такими Москалями, як наш невміруший Кобзар.

С. Черкасенко.

Ужгород, 14. II. 1925.

*) Відомий повстанець супроти Мазепи.

Помолюся Господеві
Серцем одиноким,
І на злих моїх погляну
Незлим моїм оком.

———

Не дай спати ходячому,
Серцем замірати,
І гнилою колодою
По світу валятись!
А дай жити, серцем жити
І людий любити,
А коли ні, — то проклинать
І світ запалити!

———

Не за Україну
А за її ката довелось пролить
Кров добру, не чорну. Довелось [запить
З московської чаші московську [отруту.

———

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ СОЮЗА УКРАЇНСЬКИХ АДВОКАТІВ У ЛЬВОВІ.

Дня 31. січня ц. р. відбулися загальні збори Союза Українських Адвокатів у Львові при участи около 40 адвокатів з цілого краю. На зборах заступлена була сильна провінція, а особливо Покуття. Перемищена і Поділля не дописало. Почесним предсідником зборів вибрано одноголосно сеніора наших адвокатів дра. Михайла Короля з Жовкви, фактичний провід зборів обняв др. Михайло Волошин. Секретарювали др. Ол. Марітчак і др. Я Шипайло. По відкриттю загальних зборів через заст голови С.У.А. дра. М. Волошина збори віддали честь памяти померших членів Союза повстанням з місць. Опісля виголосив др. Ом. Марітчак секретар С. У.А., обширний звіт з діяльности товариства, яке значно розширило і поглибило свою діяльність. Касовий звіт подав др. Ф. Евин. Збори приняли оба звіти до відома й ухвалили одноголосно абсолюторію уступаючому виділови при нових виборах голови С.У.А. І-го заст. голови і 10 членів Виділу залишено одноголосно на внесення дра. Л. Ганкевича всіх давних членів Виділу, який представляється ось, як; голова: др. Ст. Федак, I. заст. голови др. Михайло Волошин, II. др. лев Ганкевич. Члени виділу д-ри Вол. Бачинський, Лев. Бачинський, Маріян Глушкевич, Евген Давидяк, Филип Евин, Ол. Марітчак, Ол. Надрага, Ярослав Олесницький, Ст. Шухевич. По виборах наступив реферат др. Л. Ганкевича про утворенне фонду для вдів і сиріт по українських адвокатах і установленнє похоронного фонду для померших членів С. У.А. По живій дискусії ухвалено установити похоронний фонд і доручити виділови перевести дальші потрібні праці, а справу утворення фонду для вдів і сиріт по Українських адвокатах рішено відложити, аж до часу унормування цієї справи Адвокатською Палатою у Львові. По полагодженню запитів і побажань сеніор українських адвокатів др. Михайло Король замкнув збори гарною промовою із зазивом до молодих товаришів братти по традиції старих адвокатів живу участь в громадянському життю.

ПОПРАВКА ПРОЄКТУ.

Шановні делегати і члени У. Н. Союза прошу взяти під розвагу мою точку і виповнити як слід еще перед конвенцією.

Шановний делеґат Дмитро Братусь, член відділу 316 У. Н. С., подає свій проєкт в ч. 32. „Свободи" троха помилявся.

А іменно в точці 9. д. Д. Братусь пише „Щоби ніякий головний урядник підвладного відділу У. Н. С. немав права бути вибраним делегатом на конвенцію".

Мене дуже дивує, що д. Д. Братусь хоче, щоб це було ухвалено аж на слідуючій конвенції, наколи ми це маємо вже в статуті Артикул XV параграф 350 читає дослівно: **„Член не може рівночасно сповняти два уряди, з виїмком голови, секретаря і касієра, котрі суть членами комітету, тростістами".**

От віз і перевіз. Членство У. Н. С. як чесні делеґати та гол. урядники розуміють дуже добре що **„делеґат"** є ще більшим урядником, чим чолова, касієр або секретар відділу. Делеґат не є „конопля". Делеґат має силу запродати, схрунити або поліпшити це, що **відділ складав** через пять років. Він делеґат функціонує на конвенції правним відділовим **урядником і** тим самим голова, касієр або секретар не може **тримати два** урядництва і бути **вибраними** делеґатом.

Я домагаюся, щоб верифікаційна комісія унеражнила таких делеґатів вже на цій конвенції. Тим більше, що **много** місцевих урядників (що **мені** відомо) вели аґітацію з гол. рекордовим секретарем ще **місяців яких 5, хто має бути делеґатом** на конвенцію.

Тому не вибираймо **делеґатів** з місцевих урядників а **рядових** членів, бо як я зазначив повисше, статут не позваляє.

Остаюсь з поважаннем і бажаю найлучшого успіху на конвенції.

Іван Мельник,
член У. Н. С.

Бейон, дня 9/II. 1925.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць лютий 1925 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	380.32	139.	63.26
2.	142.64	140.	36.80
3.	69.89	141.	14.85
4.	76.68	142.	93.71
5.	61.71	143.	64.29
6.	19.89	144.	53.58
7.	203.39	145.	39.39
8.	127.09	146.	67.41
9.	126.64	147.	259.06
10.	174.22	148.	12.32
11.	16.28	149.	52.34
12.	110.21	150.	25.58
13.	36.97	151.	51.53
14.	76.52	152.	49.24
15.	43.79	153.	12.06
16.	33.32	154.	37.35
17.	25.27	155.	264.51
18.	101.94	156.	54.39
19.	9.19	157.	53.23
20.	149.67	158.	13.71
21.	38.03	159.	63.71
22.	75.01	160.	84.11
23.	35.74	161.	58.63
24.	139.43	162.	48.61
25.	38.59	163.	61.17
26.	35.20	164.	45.44
27.	45.31	165.	98.28
28.	156.19	166.	15.40
29.	161.19	167.	35.24
30.	61.08	168.	117.66
31.	131.45	169.	18.23
32.	33.05	170.	207.52
33.	53.89	171.	46.53
34.	94.09	172.	51.79
35.	30.79	173.	29.14
36.	51.52	174.	46.84
37.	37.85	175.	90.17
38.	219.19	176.	35.71
39.	84.00	177.	76.22
40.	16.78	178.	35.76
41.	37.36	179.	176.40
42.	106.09	180.	13.34
43.	37.98	181.	128.33
44.	115.55	182.	101.45
45.	156.26	183.	103.10
46.	27.74	184.	7.33
47.	37.28	185.	61.58
48.	55.09	186.	68.37
49.	13.99	187.	48.26
50.	40.24	188.	19.13
51.	62.88	189.	11.92
52.	19.92	190.	10.11
53.	47.94	191.	47.80
54.	12.57	192.	43.26
55.	49.89	193.	137.42
56.	87.26	194.	18.75
57.	83.20	195.	34.03
58.	53.17	196.	45.79
59.	135.72	197.	39.70
60.	16.43	198.	56.03
61.	71.38	199.	11.68
62.	79.03	200.	76.04
63.	272.52	201.	56.74
64.	68.88	202.	30.86
65.	200.38	203.	94.33
66.	108.41	204.	15.58
67.	107.83	205.	13.62
68.	26.38	206.	310.35
69.	93.49	207.	47.31
70.	221.74	208.	22.64
71.	15.73	209.	121.29
72.	49.22	210.	46.88
73.	93.41	211.	108.74
74.	48.15	212.	30.60
75.	63.73	213.	261.29
76.	180.52	214.	39.28
77.	95.98	215.	37.13
78.	146.54	216.	39.39
80.	54.31	217.	234.03
81.	114.47	218.	224.14
82.	51.41	219.	38.62
83.	58.99	220.	120.23
84.	14.82	221.	286.83
85.	101.48	222.	31.24
86.	152.44	223.	149.77
87.	97.97	224.	18.49
88.	3.46	225.	31.23
89.	8.53	226.	25.10
90.	157.05	227.	52.99
91.	195.44	228.	39.92
92.	16.46	229.	179.99
93.	29.34	230.	193.29
94.	144.33	231.	50.11
95.	65.72	232.	73.44
96.	172.87	233.	52.61
97.	34.86	234.	123.77
98.	158.29	235.	93.20
99.	141.60	236.	61.21
100.	75.24	237.	169.04
101.	59.72	238.	32.02
102.	221.49	239.	157.84
103.	66.01	240.	16.17
104.	153.88	241.	23.81
105.	117.15	242.	97.79
106.	194.79	243.	106.01
107.	56.62	244.	27.54
108.	85.85	245.	94.17
109.	98.30	246.	35.07
110.	31.40	247.	198.18
111.	28.72	248.	53.99
112.	124.82	249.	29.88
113.	95.84	250.	20.09
114.	75.06	251.	110.98
115.	16.14	252.	41.02
116.	49.32	253.	34.68
117.	80.30	254.	103.47
118.	75.07	255.	58.58
119.	36.04	256.	19.41
120.	110.25	257.	3.64
121.	63.17	258.	23.70
122.	49.69	259.	124.27
123.	70.81	260.	20.92
124.	66.64	261.	27.69
125.	16.09	262.	24.09
126.	74.19	263.	34.06
127.	88.59	264.	16.01
128.	42.61	265.	29.14
129.	21.21	266.	120.79
130.	174.23	267.	40.65
131.	17.20	268.	32.58
132.	116.07	269.	45.68
133.	133.82	270.	135.79
134.	26.55	271.	25.57
135.	118.21	272.	10.84
136.	132.56	273.	63.29
137.	[illegible]	274.	[illegible]

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
276.	322.17	320.	64.16
277.	44.07	321.	64.75
278.	52.11	322.	12.46
279.	17.85	323.	42.16
280.	75.59	324.	85.51
281.	16.94	325.	30.77
282.	117.11	326.	134.88
283.	84.00	327.	22.86
284.	21.95	328.	9.94
285.	29.02	329.	19.23
286.	65.88	330.	93.12
287.	10.32	[illegible]	69.50
288.	181.71	336.	97.48
289.	14.84	338.	225.33
290.	47.74	339.	48.03
291.	24.50	341.	59.01
292.	170.06	342.	98.27
293.	18.05	344.	34.16
294.	43.85	347.	58.98
295.	146.73	350.	56.54
296.	149.14	351.	38.05
297.	24.14	354.	35.02
298.	37.08	355.	59.00
299.	60.64	357.	44.12
300.	231.18	363.	127.97
301.	110.10	364.	142.57
302.	20.59	365.	107.67
303.	29.28	367.	171.45
304.	27.36	369.	128.67
305.	37.15	370.	170.60
306.	14.78	371.	68.56
307.	11.22	379.	51.35
308.	96.32	380.	29.60
309.	24.84	381.	24.31
310.	17.74	384.	82.64
311.	15.77	385.	274.08
312.	25.19	388.	135.13
313.	10.05	392.	18.10
314.	9.49	393.	24.96
315.	14.98	396.	69.79
316.	218.96	400.	35.79
317.	77.75	401.	30.30
318.	95.89	402.	3.67
319.	9.81		

З місячних вкладок	27.308.96
Процент від морґечів	1.220.50
Процент від бондів	1.150.00
Сирітські части по бл. п.:	
С. Городницький, в. 20	600.00
Разом	30.279.46

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

Ачаль Марія, в. 239	1.000.00
Яковина Григ., в. 367	500.00
Пацканик Теод., в. 104	1.000.00
Андрейко Дм., в. 25	951.00
Городницький С., в. 20	1.000.00
Малищак Ілько, в. 223	250.00
Кундрій Іван, в. 1	1.000.00
Тринда Казимир, в. 229	1.000.00
Сорочан Григ., в. 133	1.000.00

Запомоги з фонду запомогового:

Борис Іван, в. 26	50.00
Гнатюк Дмитро, в. 98	50.00
Кардамаш Кость, в. 102	50.00
Польский Мих., в. 174	50.00
Марків Анастазія, в. 194	50.00
Демчар Павло, в. 195	50.00
Агрес Микола, в. 219	100.00
Барна Марія, в. 339	50.00
Петрів Михайло, в. 367	50.00
Антонів Марія, в. 367	50.00
Крупка Катер., в. 367	25.00
Кипчар Юрій, в. 16	100.00
Букаш Олекса, в. 81	50.00
Сагайда Григорій, в. 86	50.00
Сулима Микола, в. 98	75.00
Лещишин Стефан, в. 99	100.00
Ющак Максим, в. 106	25.00
Будник Антін, в. 133	50.00
Гарпуль Іван, в. 163	75.00
Ґеба Атаназій, в. 168	50.00
Кучма Онуфрій, в. 215	50.00

Виплати з фонду сирітського:

Марцишин Петро, в. 225	475.67
Волощук Онуфр., в. 338	636.85

Розходи адміністраційні:

Свобода за Орґан	3.556.50
Державна контроля	648.32
Платня гол. уряду	445.00
Контрольна комісія	176.93
Справи правні	150.00
Праці надзвичайні	174.00
Стейти за лайсенси: Канз., Р. Ай., В. Ва.	75.00
Видатки адмінтрац.	72.98
Інспектори	54.00
Разом	15.466.25

ЗІСТАВЛЕННЄ.

Готівка з кінцем міс. січня остала	221.088.72
Прихід за лютий	30.279.46
Разом	251.368.18
Розхід за лютий	15.466.25
Готівка з кінцем міс. лютого остає	235.901.93

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	235.901.93
Морґечі	470.435.00
Бонди	452.416.48
Реальність	19.500.00
Друкарня	21.000.00
Разом	1,199.253.41

Стан довжний:

Фонд посмертний	734.219.41
„ резервовий	207.604.11
„ запомоговий	40.087.24
„ адміністрац.	30.584.37
„ конвенційний	29.929.46
„ сирітський	156.828.82
Разом	1,199.253.41

С. Ядловський, гол. пред.;

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за місяць лютий 1925 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	20.50	172.	3.60
2.	12.25	174.	5.18
3.	9.90	175.	5.20
4.	2.25	176.	2.05
5.	5.00	177.	3.83
7.	29.05	179.	17.35
8.	6.08	181.	15.55
9.	16.15	182.	8.80
10.	4.50	183.	4.50
14.	3.15	192.	2.05
15.	7.20	193.	9.75
16.	5.60	196.	3.15
18.	10.45	197.	2.50
20.	5.85	198.	3.05
21.	5.40	200.	12.15
22.	13.95	201.	5.50
23.	2.05	203.	8.10
24.	14.65	204.	4.05
25.	1.35	205.	1.40
26.	1.35	206.	35.60
27.	3.15	207.	50
28.	17.20	208.	2.50
29.	9.00	209.	16.20
30.	6.55	210.	6.10
31.	18.00	211.	7.95
34.	11.25	213.	21.60
35.	3.15	214.	7.20
38.	25.20	217.	25.43
39.	3.82	218.	30.85
40.	2.70	219.	2.03
41.	3.85	220.	12.15
42.	7.95	221.	11.48
43.	2.05	223.	15.55
44.	19.35	224.	3.15
45.	10.80	226.	2.25
47.	1.80	227.	2.50
50.	7.20	228.	5.40
51.	2.25	229.	10.80
52.	90	230.	16.90
53.	5.18	232.	6.30
55.	3.15	233.	1.13
56.	3.15	234.	25.90
57.	7.45	235.	4.98
58.	5.00	237.	16.20
59.	13.75	238.	2.05
61.	6.08	239.	12.20
62.	6.75	241.	1.80
63.	28.58	242.	6.30
64.	7.70	243.	18.25
65.	19.40	244.	2.95
66.	3.85	245.	9.00
67.	8.78	246.	2.95
68.	2.50	247.	23.40
69.	4.75	248.	2.70
70.	24.08	250.	2.47
72.	11.25	251.	11.95
73.	7.20	252.	2.95
74.	2.25	253.	2.05
75.	11.50	258.	2.95
76.	22.95	259.	15.75
77.	4.05	261.	2.70
78.	3.50	262.	4.05
80.	3.60	263.	3.60
81.	5.85	264.	4.30
82.	4.75	265.	1.80
83.	9.00	266.	50
85.	12.25	267.	3.15
86.	2.95	268.	50
87.	13.50	269.	3.60
88.	1.00	270.	19.35
89.	1.60	271.	50
90.	16.00	272.	90
91.	20.50	274.	9.23
93.	2.93	275.	3.60
94.	7.65	276.	38.25
95.	2.50	278.	6.80
96.	17.35	282.	16.45
97.	2.50	283.	5.85
98.	6.10	284.	3.40
99.	22.50	288.	19.13
100.	4.95	289.	2.25
102.	23.65	292.	10.35
103.	2.50	293.	1.35
104.	20.05	294.	3.38
105.	5.65	295.	4.75
106.	5.20	296.	5.18
107.	1.80	298.	4.50
108.	8.33	299.	2.05
109.	9.50	300.	13.50
110.	90	301.	9.25
112.	12.40	302.	1.30
113.	5.18	305.	2.05
114.	6.55	307.	75
116.	5.20	308.	17.10
118.	3.60	309.	75
120.	8.10	310.	2.25
121.	8.60	312.	4.75
123.	4.95	314.	90
124.	14.00	316.	22.50
126.	1.13	317.	6.05
127.	8.78	318.	3.15
128.	4.50	320.	7.20
130.	3.85	321.	10.15
131.	1.15	323.	4.05
132.	21.40	324.	9.68
133.	5.65	326.	13.50
135.	6.30	330.	3.45
136.	13.75	332.	5.85
137.	11.55	336.	6.10
139.	3.60	338.	25.65
142.	7.65	339.	9.45
143.	1.60	341.	3.60
144.	2.50	342.	17.55
145.	2.05	344.	2.00
146.	6.30	347.	6.30
147.	30.50	350.	1.35
148.	4.50	351.	3.60
149.	6.98	355.	3.60
153.	3.50	357.	5.20
155.	43.00	363.	17.10
156.	4.80	364.	8.10
158.	90	365.	8.10
159.	4.95	367.	8.78
160.	12.60	369.	16.45
161.	5.90	370.	8.80
162.	5.20	371.	9.25
163.	7.65	379.	2.93
164.	4.05	380.	2.93
165.	5.65	384.	9.70
166.	1.35	385.	25.65
168.	17.10	388.	11.25
170.	13.75	396.	9.90
171.	25	401.	3.20

З місячних вкладок	2.198.05
Процент від морґечів	540.00

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

Віктор Собіль, в. 96	93.00
Платня робітника	125.00
Видатки канцелярійні	13.26
Разом	231.26

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. січня остала	28.905.51
Прихід за лютий	2.738.05
Разом	31.643.56
Розхід за лютий	231.26
Готівка з кінцем міс. лютого остає	31.412.30

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	31.412.30
Морґечі	18.000.00
Разом	49.412.30

Стан довжний:

Фонд посмертний	36.909.78
„ адміністрац.	12.502.52
Разом	49.412.30

Зі старої резерви доплачено по бл. п. Віктор Собіль, від. 96, $32.00.

С. Ядловський, гол. пред.;
В. Левчик, гол. касієр;
Р. Слободян, г. фін. секр.

КОНВЕНЦІЙНІ ПРОЄКТИ.

109.

Бейон, Н. Дж.

Зближається конвенція У.Н.С. і тому треба троха подумати, як делеґатам стати до порахунку цілого діловодства через 5 літ праці У.Н.С.

Передовсім кождий делеґат є вибраний, або буде вибраний щоб приготовився на місці у своїм відділі. Виробити собі поправки, зміни, додатки і взагалі спосіб до поліпшення нашої організації У.Н.С.

Чому воно повинно так бути? А от статут пише, що делеґат повинен читати і писати по українське, то тим самим треба зрозуміти, що делеґат, котрий іде на конвенцію є досвідченою людиною поліпшити або запродати то, о чім думали члени через пять літ. Ото як такий делеґат повинен виписати собі усі ті мрії за чим він іде на конвенцію, прочитати членам на мітинґу. Тоді члени, або щось відкинуть, або одобрять або додадуть, занотують те все до місцевого рекорду, щоби по перечитанню справоздання конвенційного з нали, чи їх делеґат спав, чи мухи обганяв, чи знав, як заступити свій відділ.

Тому членьство хай добре тямить, кого вибирають, щоби на конвенції не набралися сміху. Бо не вина делеґата, а вина членів, що такого делеґата вибирають.

А тепер від себе даю пару точок, щоб шан. делеґати подумали і наколи вони є добрими ухвалили це на конвенції.

1. Щоби довше хворуючому членови заплатити вкладки з фонду запомогового.

2. Щоб членам, робітникам, майнерам, ткачам і иншого фаху будучи довший час на штрайку, не суспендувати їх, але противно заплатити їх вклади і помочи їх фамілії з фонду запомогового.

3. Щоби в кождім відділі знаходилася українська бібліотека.

4. Щоб конвенція вибрала орґанізатора в ролі інспектора з місячною платнею 200 дол., котрого роботою буде їздити по відділах поучувати провадити порядок по відділах, та при тім орґанізувати членів.

5. Такий інспектор повинен бути горожанином Спол. Держав, володіти добре українською та анґлійською мовами, розумітеся читати і писати.

6. Щоб головним урядником, делеґатом, або урядником відділу, не міг бути член, котрий винен відділови гроші, або має позичку, себто морґеч в У.Н. Союзі.

7. Щоб членом У.Н.С. не міг бути корчмар, котрий продає, або панкує напитки противні законам Спол. Держав.

8. Щоби справоздання місячної головної канцелярії не були друковані в „Свободі", але на осібному малому місячному бюлетині„ висилані по три чотири до кождого відділу разом з розметом.

Се дасть спромогу кожьному делеґатови обрахувати касу і цілий маєток, нім ще прийде на конвенцію.

9. Щоби місцеві секретарі висилаючи розмет оплачували кошта з розмету, а не зі своєї власної каси.

10. Щоби гроші У.Н.С. визичати тільки членам на пів прц. більше, чим за них в банках отримується.

11. Щоби члени стоячи в У.Н.С. поверх трох літ отримували девіденду, себто інтерест за гроші, які вплатили до Союза. А можна це зробити дуже легко, бо много членів йде через се до чужих орґанізацій.

12. Щоби дітям, котрі належать від трох літ до 18 року життя, звернути їм гроші із їх полісі; уважаймо, що на цих дітях залежить будучність нашої організації, а не на еміґрації.

13. Щоби по відділах і головнім урядництві вибирати на урядників тільки горожан Сполучених Держав.

14. Щоби відділи носили назви наших борців-героїв, ґеніїв, та визначнійших, писменників..

15. Щоби відділи не мітінґували по церковних бизментах, бо через це много членів противної секти не хотять в ступати.

16. Щоби член і беручи переступний лист мав повне право вступити до котрого небудь відділу йому подобається. А наколи до 30 день не вступив нігде, то автоматично без повідомлення секретаря остається членом відділу з котрого взяв переступний лист.

17. Кождий новий член мав повне право до запомоги в разі смерти по отриманню грамоти.

18. Щоби гол. урядників вибирати тільки на один раз; дати змогу другим показати, що вони вміють. Мені здається, що много буде досвідчених делеґатів, котрі можуть виповняти таку роботу. Треба дати кождому нагоду попрацювати для орґанізації.

19. Щоби знести редакційну комісію, бо до цего часу редакційна комісія була тільки „фіґуре гед". З трох тих членів не знаю, чи оден знає дещо про журналістику.

20. Щоби менаджер „Свободи" ваявся до календаря зараз по розісланню старого і видати його даром наколи відділи з кождої місцевости поставаються що найменше за $20 платне оголошення.

21. Щоби „Свобода" виходила так, як досі щоденником і власностию членів, а не „Обєднання". Більше про американські справи а залишити політику краєву, бо це допроваджує робітництво до безголовя.

22. Щоби Свобода, як орґан членів, подавала статті дописувателів, не тільки з одної партії, але, якіб це не були, бо це є орґан асекураційної орґанізації, котрої членами є робітники, ріжного рода політичних поглядів.

23. Щоби редакція „Свободи" в разі непоміщення статті звернула членови і наколиб винайшлася безправна „конфіската" внести скаргу до головних урядників, а наколиб вони відмовилися помістити, тоді член мав право пійти в суд. Члени за ню платять і мають до неї більше право, чим старокраєві лентюхи, що поховалися поза границі, а своїх братів подницили на поталу Ляхам.

24. Щоби секретарі У.Н.С. не малювали в „Свободі" жадних табличок, термометрів і таких инших дурничок. Це забирає дорогий пляц в „Свободі" і жадної користи не приносить. У.Н.С. зріс без таких дурничок, тож на будуче хочу звернути увагу секретарям, щоб не малювали ріжного рода гокус-покус і не думали собі, що ми члени і минувші секретарі були дураками, аж тут розум. Мудрий свідомий чоловік без того забезпечиться, наколи в него охста.

25. Щоби в „Свободі не було оголошень оружія, стяганя штрайколомів. докторів — парщиків, котрі колись понатягали нарід і таке инше.

26. Щоби „Свобода" мала вигляд більше американсько журналістичного редаґовання, чим старокраєвого — Руслава.

В часопису „Свобода Повинна знаходитися сторінка новинок, редакційна стаття за котру сам гол. редактор відповідає, дальше старокраєві новинки і одна сторона на „Публичну Трибуну" себто на „Паблик форум". В такій трибуні, щоб забирали тільки ті дописуватели, котрі в чесний спосіб щось запитуються редактора, а він їм зараз відповідає, пишуть чесну критику, з другими противної партії, організації, але ся критика повинна бути науковими доказами, а не батярськими словами. Так само, щоб редактора можна в такій трибуні критикувати, або похвалити і не робити зараз конфіскати, бо цим ще гірше робиться не прихильність до У.Н.С. і цего орґану „Свободи".

Розуміється, що в такій „Трибуні, особа, котра хоче писати мусить підписуватися правдивим іменем і назвиском з адресою. Анонімові дописи, щоб не йшли на трибуну, але до коша.

27. Щоби подумати про будучність У.Н.С. і його екзистенцію, це є найважнійша точка до обдумання усіми членами і делеґатами, та теперішними головними урядниками. Я вірю, що много делеґатів таких поїде, бо „гонір", а приїде на місце конвенції, то хотяй „до-теґ" заніпити йому, щобся не згубив, так к яце було в Буфальо. Тому я просивби, що пп. делеґати котрі вибрали, щоби слали свої думки, яко проекта і не лишалися позаду, но чим скорій писати. Вони, себто делеґати, суть найбільшими урядниками в відділах. В їх руках стоїть У.Н.С. майно і майно цих відділів, котрих вони рипрезентують.

Отож до цеї пори ніхто цеї точки не підняв, тому, я яко рядовий член хочу висказати, що будучність У.Н.С. є небезпечна. Та цю небезпеку можна буде усунути з добрими нарадами на конвенції.

Шановні секретарі в головній канцелярії будуть так добрі і пояснять в „Свободі" в яких літах вступали найбільше підчас кампанії до У.Н.С.. З того самого довідаємося, що наш У.Н.С. на будуче, як другі укр. орґанізації не утримаються на еміграції , але на американських молодих Українцях. Отож тут крути не верти У.Н.С. мусить зтерти борбу з попівською орґанізацією, щоб затримати собі діточок в членстві. Мусить постаратися о свій власний сиротинець.

Орґан мусить бути робітничий для робітника і за робітником! Чому? Бо „Фед Ам. Роб. Юнії" вже днесь радяться у Вашінґтоні над заложенням у Спол. Державах Робітничої Асекурації" і так орґанізація піде в рух незабаром. А тоді, що скажуть наші українські майнери, ткачі, теслярі, желізничники і ин.? Днесь шаліє великий штрайк в майнах. Людей повикидувано з помешкання під шатра. Там суть і українські фамілії. Що наші союзи зробили в поміч для них? Нічого! Панове делеґати що є з вами? На три сотні, щоб тільки пару сміло виступити і написати проект, свою думку, своє знання?. Чогож ви ідете, як досіля нема ваших думок в „Свободі".

Гей! Панове делеґати, „хто у лісі озовись" бо членство хоче почути, що то ви „мете гуторити" на конвенції.

На закінченнє свого допису бажаю, щоб кождий делеґат перед конвенцією написав в „Свободі" чого і пощо іде, а заразом прочитав свій напрям у відділі.

Іван Мельник,
член У.Н.С.

Замітка редакції: Із цеї дописі пропущено декілька рядків, позаяк в них автор ужив слів, які годі помістити, бо в них є обида для почувань великого числа, коли не більшости, членів У.Н.С.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Вільні Козаки, від. 316, подає до відома своїм членам і членицям, що звичайний місячний мітинґ відбудеться в четвер, дня 12. марта о 7:30 вечером в Тов. Домі, під ч. 102 Joiner St. Проситься всіх членів прибути на сей мітинґ бо суть важні справи до полагодження. Пригадується тим, котрі еще не належуть до жадного Тов. або Бр., то нехай довше не очікують, щоби пізнійше не жалували, бо еещ сей місяць можна вступити до У. Н. Союза без вступної оплати. Також родичі, котрі еще своїх дітий не вписали, нехай запишуть на сім мітинґу. — В. Кучмій, секр.